

Basının ve Kamuoyunun Dikkatine
13.12.2010

**BİZ SÖYLEMİŞTİK, YİNE SÖYLÜYÜRÜZ:
HALK SAĞLIĞI TEHDİT ALTINDA, İŞSİZLİK ARTIYOR;
ÇÖZÜM DEĞİL SORUN ÜRETİLİYOR!..**

5

5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu yasalastıktan 6 ay sonra 13 Aralık 2010 tarihinde tüm maddeleriyle yürürlüğe giriyor. Bu Kanunun yasalastması sürecinde, getirilen düzenlemeler ile; halk sağlığına tehdit eden bir yasa olarak çıkmakta olduğu, mevcut gıda kontrol altyapısı ile işletmelerin keyfiyetine bırakılan bir üretim tarzının devamına yol açıldığı, sektörde gıda konusunda eğitim almış kişilerin dışlandığını ve sonuçta halk sağlığının yerine ticaret rantının tercih edildiği kamuoyuna duyurulmuştur.

5996 sayılı Kanunla iddia edildiği gibi, Avrupa Birliğine uyumlu bir gıda mevzuatı ve kontrol sistemine değil, küçük işletmeler ve esnafı korumak adına sorunlu bir sisteme geçilmiştir. Bu Kanun, Türkiye'deki 50 bin gıda işletmesinin yaklaşık % 80'inin sadece işyeri bilgisi ve insafı ile üretim yapmasını sağlayacaktır. Artık çocuklarımızın tükettiği gıdaların üretiminde konu uzmanlarının bulunması gerekliliği yoktur. Gıda güvenliğine aykırı uygulamaların ağırlıkla bu işletmelerden kaynaklandığı değerlendirildiğinde; Kanunun uygulanmasının gıda güvenliği ve halk sağlığı için ne denli tehlikeli sonuçlar yaratacağı anlaşılmaktadır. Son derece yetersiz olan denetçi sayısı ile gıdalarımızı denetleyebilmekten uzak olan kamu, şimdi de sektörde çalışan mühendisleri uzaklaştırarak yeni bir sorun alanı yaratmaktadır.

13 Aralık 2010 tarihinden itibaren,

Mühendis olmadan üretim yapan işletmeler, halk ve tüketici sağlığı açısından büyük riskler yaratabilecektir. **Bu riskler, kısa vadede gıda zehirlenmesi olabileceği gibi, uzun vadede toksik ve kanserojen etkiler de olabilecektir.** Üstelik bilinmektedir ki, yalnızca işletme sahibinin bilgisine ve alışkanlıklarına terk edilmiş bu tip işletmelerin gıda üretimleri, kamunun denetim gücünün oldukça eksik ve yıpranmış olduğu günümüz koşullarında, her gün basına yansıyan bir başka gıda skandalının konusu durumundadırlar.

Gıda işyerleri; gıda alanında eğitilmiş olmadan, gıda güvenliği ile ilgili tehlikeleri bilmeden ürettikleri ürünleri piyasaya arz edebilecektir. Çünkü, **Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı, Kanun ve bu Kanuna dayalı hazırlanan yönetmelik tasarılarıyla, dünyada eşi olmayan bir uygulamaya giderek, gıda alanında bir bilgisinin olup olmadığını bilmediği işyeri sahiplerine tüketeceğimiz gıdaların tüm sorumluluğunu hiçbir şarta bağlamadan bırakıyor ve halen faaliyette olan işletmelere 5 yıl süre ile hiçbir yaptırıma tabi değilsin diyor.** Artık gıda işletmeci, eğitilmiş olmadığı bir alanda, konuda uzman olmayan kişilerce üretildiğinde halk sağlığı açısından çok büyük bir risk oluşturma ihtimali olabilecek işlenmiş gıda ürünlerini üreterek tüketicilere arz edebilecektir.

Kanunun taslak uygulama yönetmeliklerinde de görüldüğü gibi, AB'ye uyum adı altında AB ülkelerinde olmayan biçimde resmi kontrollerin özel kesime devredilmesi projesi de yürürlüğe konulmaktadır. Bu devrin nasıl uygulanacağına yönelik ayrıntıların Kanun ve yönetmeliklerde verilmemesi kaygılarımızı artırmaktadır.

Bizler, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları olan Odalar olarak, bu konuda da kamu yararına bir tavrın geliştirilmesinin ısrarlı takipçileriyiz. Bu çerçevede diyoruz ki; gıda güvenliğinin vazgeçilmezliği ilkesi çerçevesinde, doğru üretim yapma gayreti içinde olan esnafı da koruyan çözümler bulunmalı ve yaşama geçirilmelidir. Bu doğrultuda, gıda güvenliğini sağlama amaçlı önceki düzenlemeden geri adım atarak halk sağlığını riske etmek yerine; hem işletmelerin teknik ve hijyenik standartlarının yükseltildiği ve hem de personel çalıştırmanın küçük işletmeler üzerine bir



Basının ve Kamuayonun Dikkatine

yük oluşturmayaacağı ara çözümler, sorunun halk, esnaf ve mühendis ortak yararına olacak biçimde çözümlenmesi için en doğru yol olarak görülmektedir.

Bu sonucun ortaya çıkması, tüm gıda işletmelerinin eksiksiz bir biçimde teknik eleman çalıştırma zorunluluğuna tabi tutulması, küçük işletmelerde görev yapacak, işin nevine göre konusuyla ilgili lisans eğitimi almış personelin yetkilendirilmiş denetçi niteliğiyle kamu adına çalışması ve bir anlamda denetim yapması, hizmetinin karşılığı olan ücret ve sosyal güvenlik primlerinin ise tarım bütçesine konulacak ödenek ile karşılanması ile mümkündür.

Böylece küçük esnaf, işyerinde kamu finansmanı ile çalışacak konu uzmanının katkılarından yararlanarak, güvenli gıda arz edecek, diğer taraftan herhangi bir finansman yükü altına girmeyecektir.

Bu yöntemde, aynı zamanda, konu ile ilgili lisans eğitimi almış personel işyeri sahibinin çalışanı konumundan çıkarılmakta, böylelikle mevcut sistemin aksayan en önemli kısmı da yeniden ve uygun biçimde düzenlenmiş olmaktadır. Sözü edilen yöntemin tarım bütçesinde doğuracağı finansman yükünün, yıllık 100 milyon TL düzeyinde olacağı, tarafımızdan hesaplanmaktadır. Bu rakam, 6 milyar TL olan toplam tarım bütçesinin 60'da 1'i kadardır. Üstelik bilinmektedir ki, gıda güvenliğine bütçe ayırmayan toplumlar, çok daha fazlasını sağlık harcamalarına ayırmak zorunda kalmaktadırlar. Bunun da yanında, ilk üretim ve işleme süreçlerinde önleyici yaklaşım sergilenmediği sürece, son ürün kayıpları ve imhaları nedeniyle finansman yükünün ağırlaştığı da bilinmektedir.

Bu finansmanın sağlanması yanında Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, meslek Odaları ve esnaf odalarının işbirliği içinde çalışması, gıda sektörünün gelişimine ve çağdaş standartlara kavuşmasına neden olacak, böylelikle gıda güvenliği de sağlanmış olacaktır.

Bizler, meslek odaları ve sivil toplum örgütleri olarak, halk ve kamu yararına olan bu teklifin yaşama geçirilmesi için, **Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'nın 5996 sayılı Kanunda kendisine verilen yetkiyi kullanmasını ve 30 beygir gücü veya 10 çalışanın altında işgücü çalıştıran işyerlerinin bir anlamda kontrolden uzak üretim yapabilmesi koşulunu yeniden değerlendirmesini bekliyoruz.** Mühendisi üretim süreçlerinden dışlayıp halk sağlığını hiçe sayan bir tutumun geliştirilmesi tercih edilirse, bilinmelidir ki, bizler meslek odaları olarak, bu düzenlemelere karşı, üyelerimiz ile birlikte her türlü meşru mücadeleyi yürütmek kararlıyız.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

**Gıda
Mühendisleri Odası**

**Petek ATAMAN
Y. K. Başkanı**

**Kimya
Mühendisleri Odası**

**Mehmet BESLEME
Y. K. Başkanı**

**Ziraat
Mühendisleri Odası**

**Dr. Turhan TUNCER
Y. K. Başkanı**